

HET WERK ZIT EROP!

*De resultaten van het project
LIFE Going up a level
in één oogopslag*

Grenzeloze natuur in het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold.
Het grootste bosgebied van Noord-Nederland biedt natuur van
topkwaliteit. In dit nationale park is gewerkt aan de toekomst
van beken en heide, vennen en venen en uitgestrekt natuurlijk bos.
Natuur om van te genieten, natuur om onbegrensd in te struinen. Welkom!

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

provincie Drenthe

DOLDERSUMMERVELD

Het Doldersummerveld sluit aan bij het Wapserveld. Het is een erg gevarieerd heidegebied, soms kleddernat en hier en daar gortdroog. De natte delen met vochtige heide en veen zijn door de jaren heen sterk verdroogd en vergrast. Bovendien bestond het gebied uit twee afzonderlijke delen: een groot heideveld en een veel kleiner gedeelte.

Hiertussen lag landbouwgrond. Op dit stuk voormalige landbouwgrond is de voedselrijke bovenlaag verwijderd, zodat hier weer heide kan groeien. Zo is er weer één groot heidegebied ontstaan.

De maatregelen in een notendop

- De slenk door het gebied is minder diep gemaakt
- Greppels zijn dichtgegooid
- Er is zeer kleinschalig geplagd
- De twee afzonderlijke heidegebieden zijn aan elkaar gekoppeld
- Het voormalige landbouwperceel is geplagd om heidegroei mogelijk te maken

BOSCHOORD

Het deelgebied Boschoord bestond ooit uit eindeloze heide en veen. In de jaren 30 van de vorige eeuw zijn grote delen van de hei omgezet in productiebos. Kleine heideveldjes en veentjes bleven liggen. Helaas verdroogden deze open stukken steeds meer en groeiden ze dicht met bomen. Hoofddoel was dan ook het verbinden van de kleine pareltjes tot een aaneengesloten, afwisselend heidegebied.

De maatregelen in een notendop

- Dempfen van sloten en greppels
- Omvormen van bos naar open heidegebied.
- Plaggen van kleine stukken voormalige bosgrond en vergraste heide

*Natura 2000 LIFE-project
Going up a level -
Werken aan topnatuur*

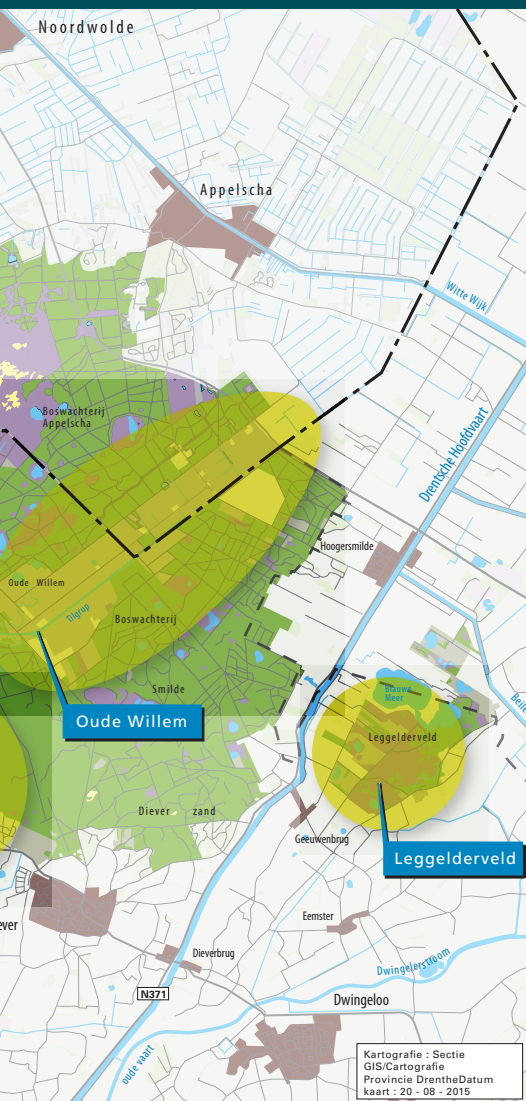

WAPSERVELD, BERKENHEUVEL EN DE NUL

Het Wapserveld is een uitgestrekt heidegebied met vennen. Aan de oostzijde gaat de heide over in het bos van Berkenheuvel. De van oorsprong vochtige heide met haar vennen is in de afgelopen decennia verdroogd en vergrast. Daardoor en door de neerslag van stikstof kwamen er nog maar weinig planten en dieren voor die je normaal in dit soort gebieden ziet. In Berkenheuvel en De Nul liggen enkele prachtige vennen waarvan de waterstand onder druk stond door sloten en greppels die ooit zijn gegraven. Daardoor groeiden de venranden dicht met bos en verdwenen karakteristieke planten en dieren als sneeuw voor de zon.

De maatregelen in een notendop

- Het dempen van sloten en greppels
- Verwijderen van bomen langs de venranden, waardoor de vennen zich kunnen herstellen
- Kleinschalig plaggen van vergraste heide

OUDE WILLEM

Oude Willem is een voormalig landbouwgebied in het hart van het Drents-Friese Wold. Om landbouw mogelijk te maken moest veel water snel wegstromen via de Tilgrup en een stelsel van diepe sloten. Groot nadeel hiervan was dat heide, vennen en bos in een groot gebied rondom Oude Willem ernstig verdroogden. Planten en dieren kregen het moeilijk.

Het hoofddoel van het LIFE-project Going up a level was een einde maken aan de verdroging. Het (regen)water wordt nu vastgehouden, waardoor het grondwater een hoger peil krijgt en de heide en de vennen weer natte voeten krijgen. Ook kan het gebied na hevige regenbuien veel water opvangen waardoor benedenstrooms minder wateroverlast ontstaat. In en om Oude Willem is het nu natter en hebben veel vogels, planten en dieren betere leefomstandigheden gekregen.

De maatregelen in een notendop

- Dempen van de Tilgrup, greppels en sloten
- Graven van een nieuwe ondiepe slenk die het water heel langzaam afvoert bij extreem hoge waterstanden
- Aanleggen van poelen voor amfibieën
- Gevarieerder maken van bosranden en het aanplanten van extra bos
- Verminderen van de voedselrijkdom van de voormalige landbouwgrond door uitmijnen

LEGGELDERVELD

Het Leggelderveld is een uitgestrekt en afwisselend heide- en veengebied. In het veengebied komen nog veenputten voor waar de boeren vroeger turf staken. Sommige stukken van de heide zijn nog in de tweede helft van de vorige eeuw ontgonnen; sloten en greppels zijn toen aangelegd. Door verdroging en neerslag van stikstof begon er steeds meer struiken en gras in de heide te groeien. Karakteristieke planten en dieren zoals beenbreek, tengere heideorchis en gentiaanblauwtje kwamen onder druk te staan. Om het Leggelderveld weer te herstellen tot één groot natuurgebied van topkwaliteit is de waterhuishouding hersteld. Het is daardoor weer een grotendeels open natuurlandschap van heide en veen.

De maatregelen in een notendop

- Verwijderen van bomen en struiken op de heide, in het veen en langs de vennen
- Dempen van sloten en greppels
- Plaggen van heide en veranderen
- Reconstructie van een oude zandrug

Zes vennen in Berkenheuvel en De Nul zijn in het LIFE-project opgeknapt. Kleine bomen en struiken zijn verwijderd en sloten en greppels zijn gedempt. In het Wapserveld zijn sloten gedempt en stukjes vergraste heide geplagd. Zo kan vooral vochtige heide weer op adem komen. Dit is goed nieuws voor gentiaan-blauwtje en heikikker. Langs de rand van de heide zijn bomen gekapt om een geleidelijke overgang naar het bos te creëren. Daardoor is er een prima leefgebied voor de draaihals ontstaan; een zeldzame doelsoort van het Natura 2000-gebied.

Oude Willem

Doelen

Herstel van de waterhuishouding in en om Oude Willem
Ontwikkeling van een gevarieerd en bloemrijk grasland met kleine bosjes en struiken en afwisselende overgangen naar bos.

Door herstel van het waterpeil en natuurbeheer met maaien en grazen ontstaat hier een afwisselend natuurgebied. Bij extreme regenval vangt Oude Willem het teveel aan regenwater op.

VOOR

NA

Doelsoorten *Grauwe klauwier • Bruine vuurvinder • Kamsalamander • Valkruid*

Wapserveld, Berkenheuvel en De Nul

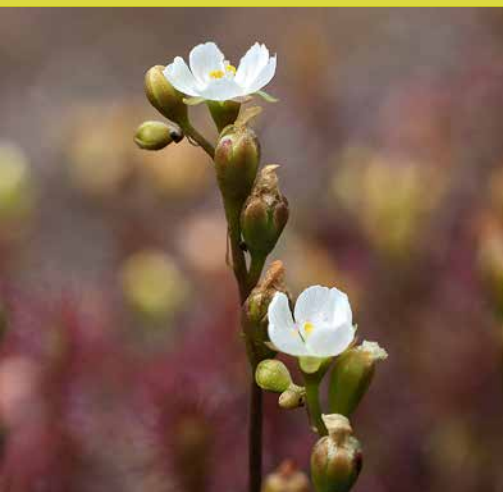
Doel

Herstel en ontwikkeling van droge en vochtige heide, heischraal grasland en een zestal vennen.

Op deze manier krijgen planten en dieren van heide en vennen zoals het Adderveen weer een beter leefgebied en is het landschap – compleet met overgangen naar bos – hersteld.

Doelsoorten Kleine zonnedaauw • Draaihals • Grote keizerlibelle • Heikikker

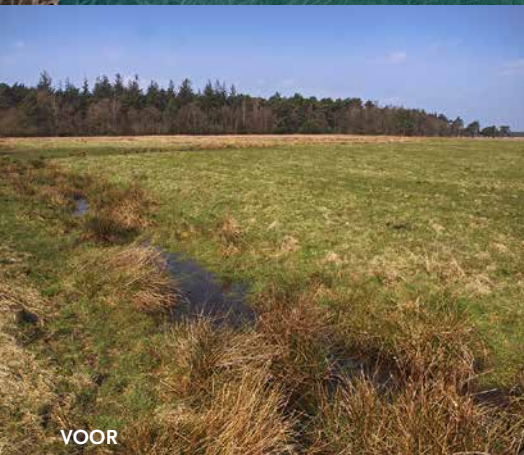
Doldersummerveld

Doel

Uitbreiden en verbeteren van de kwaliteit van de heide.

Hierdoor biedt het Doldersummerveld betere overlevingskansen voor dier- en plantensoorten die hier thuishoren en blijft een oud natuurlandschap behouden.

VOOR

NA

Doelsoorten Roodborsttapuit • Gentiaanblauwtje • Adder • Klokjesgentiaan

Boschoord

Doel
Herstel van een heide- en veengebied in het uitgestrekte bos van Boschoord.

Zo ontstaat een omvangrijk vochtig heideveld met prachtige hoogveentjes.

Doelsoorten Klapekster • Heideblauwtje • Ringslang • Struikheide

Leggelderveld

Doel

Herstel van een uitgestrekt en afwisselend heide- en veengebied.

Meest in het oog springt het herstel van soortenrijk hoogveen met veenputten. Begrazing en andere vormen van heidebeheer leiden tot herstel van de biodiversiteit.

VOOR

NA

Doelsoorten Paapje • Kleine vuurvinder • Levendbarende hagedis • Tengere heideorchis

Uitgave Provincie Drenthe/Prolander. Tekst Monique Pas en Hans Dekker. Beeldmateriaal Hans Dekker. Vormgeving Marja Verberne
Dit project is uitgevoerd met financiële steun van het LIFE-programma van de Europese Unie.